

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА ОБЛАСТ ВАРНА

УТВЪРЖДАВАМ:

СТОЯН ПАСЕВ

Областен управител на област Варна

**ОБЛАСТНА КОМИСИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА
ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА**

МЕРКИ

**ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА
НА ДВИЖЕНИЕ ПО ПЪТИЩАТА**

Ноември 2019 г.

УВОД

Основна цел на Областната стратегия за подобряване безопасността на движението по пътищата е намаляване на последствията от пътнотранспортните произшествия към 2020 г. спрямо показателите за 2011 г. на територията на област Варна.

Намаляване броя на убитите при ПТП с 50%.

Намаляване броя на тежко ранените при ПТП с 20%.

За изпълнението на основна цел, са определени следните специфични цели:

- Повишаване на информираността на обществото за нуждата от по-голяма безопасност на движение;
- Обучение на участниците в движението, повишаване транспортната култура и дисциплина с цел намаляване на жертвите по пътя; създаване и повишаване на квалификацията на кадри за обучение по безопасност на движението;
- Изграждане и поддържане на материално-техническа база за обучение по безопасност на движението;
- Усъвършенстване на организацията и качеството на до лекарската и специализирана медицинска помощ, с цел намаляване на последствията от ПТП;
- Планираните мерки, свързани с образованието и квалификацията, точното прилагане на законовите и подзаконовите нормативни актове са предпоставка за реализирането на широк обхват от разнообразни дейности, водещи до редуциране на пътнотранспортните инциденти в областта и последиците от тях.

За изпълнение на приоритетите от Националната стратегия и Областната стратегия за подобряване безопасността на движение по пътищата, усилията на всички заинтересовани страни през 2020 г. ще бъдат насочени към изпълнението на следното:

1. БЕЗОПАСНО ПОВЕДЕНИЕ НА УЧАСТНИЦИТЕ В ДВИЖЕНИЕТО

Мерките за подобряване на БДП са насочени към трите основни групи участници в пътното движение:

1. Пешеходци

Пешеходците са жертва на пътнотранспортни произшествия, дължащи се на неправилни действия на водачите на МПС, техните собствени грешки или неподходяща транспортна инфраструктура. По-голяма част от тежките ПТП с пешеходци настъпват в населените места. Основните рискови групи сред пешеходците са децата до 14 годишна възраст и възрастните хора.

Мерки за подобряване безопасността на движението на пешеходците:

- Всеобхватен и редовен контрол на нарушенията на правилата на движение. Промяна на поведението на пешеходци и водачи на МПС за подобряване на безопасността на движението при съвместното ползване на пътищата.
- Промяна на инфраструктурата, която да улеснява пешеходния трафик.
- Поощряване на местните власти за построяване на тротоари, детски площадки, паркинги и други съоръжения за улесняване и регулиране на движението.
- Ограничаване безразборното паркиране, чрез определяне местата за паркиране.
- Проучване на “добри практики”, които подобряват безопасността на пешеходците. Привеждане на всички пешеходни пътеки /зебри/ във вид, съгласно изискванията на нормативните документи.
- Маркиране и обозначаване на пешеходни пътеки тип “Зебра” на кръстовищата, в района на училищата и детските градини.
- Насърчаване на обществеността да подкрепя по-строгия контрол върху спазване ограниченията на скоростта в населените места, особено в районите около училищата и детските заведения.

- Поощряване на родителите, учителите, педиатри, работещи в детските заведения и други, които имат отношение към развитието на децата, да откриват, посочват и подпомагат решаването на местните проблеми на безопасността на движението.
- Насърчаване на родителите да обучават децата си, в съответствие с възрастта, на правилата за безопасно придвижване като пешеходци.
- Определяне на най-кратък и безопасен маршрут до училището.
- Намаляване интензивността и скоростта на движението в района на училищата, детските градини и площадки;
- Обучение свързано с подобряване културата и възпитанието на децата и учениците по безопасност на движението.
- Да се провеждат викторини и състезания по безопасност на движението, организиране ден на отворени врати, съвместно с органите на КАТ.

Изпълнител: ОД на МВР съвместно с общините и РУО на МОН

Срок: постоянен

2. Велосипедисти

Както световните тенденции, така и у нас перспективата е все повече хора да изберат велосипеда като средство за придвижване в града или с туристическа цел. Велосипедното движение като алтернативен начин на придвижване ще продължи да се развива като екологичен транспорт, повишаващ физическата активност и здраве на хората и изискващ минимални лични разходи. Съществена причина за настъпили ПТП с велосипедисти е липсата на подходяща инфраструктура в населените места.

Мерки за безопасността на движение на велосипедистите:

- Изграждането на повече велосипедни алеи, с което съществено ще се намали риска от настъпване на ПТП с велосипедисти.
- Създаване на условия за управление на велосипеди, каране на ролери и скейтбордове.
- Осъществяване на контрол, целящ намаляване на ПТП с велосипеди.
- Кампании за превенция и мотивация за използването на каски.
- Обезопасяване на районите около училищата чрез организация и регулиране движението.
- Да се подобри състоянието на материално-техническата база за провеждане на обучението на велосипедисти.
- Обучение в училищата и като извънкласна дейност на децата и учениците за безопасно управление на велосипед.
- Организиране на обучение на децата велосипедисти за принципите на безопасността на движението от гледна точка на водача още от най-ранна възраст.
- Изграждане на площадки по безопасност на движението, като предпоставка за развитието на колоезденето сред децата, като форма за повишаване на уменията и знанията по безопасност и култура на движение.

Изпълнител: ОД на МВР- Варна, РУО на МОН- Варна и общините от област Варна

Срок: постоянен

3. Водачи на пътни превозни средства

Основният виновник за ПТП, ранени и загинали са водачите на превозни средства. Най-честите причини за ПТП са: превишена и несъобразена скорост, употреба на алкохол, неправилно изпреварване и др.

3.1. Превишена и несъобразена скорост

Анализирайки причините за тежките ПТП с превишена скорост, вината е във водачите на МПС, които не съобразяват скоростта на МПС с пътните условия, ограниченията с

пътни знаци, ограничената или намалена видимост, наличие на деца и други възникнали условия.

Мерките, които ще бъдат предприети за намаляване на ПТП вследствие на превишена и несъобразена скорост са следните:

- Ограничаване различията в скоростните режими по републиканската и общинска пътна мрежа поради различни крайпътни обекти.
- Осъществяване на ефективен контрол за регистрация на превишаването на скоростта на движение.
- Повишаване познанията на водачите за влиянието на скоростта върху спирачния път и силата на удара при ПТП.

Изпълнител: ОПУ - Варна, ОД на МВР и общините

Срок: постоянен

3.2. Употребата на алкохол или други упойващи вещества

Управлението на МПС от водачи, които са употребили алкохол или други упойващи вещества е предпоставка за тежки ПТП и сериозна заплаха за останалите участници в движението. Те се характеризират със слаба дисциплина на водачите и пасивност от страна на пътниците за предоставяне на управлението.

Мерките за ограничаване на ПТП вследствие употребата на алкохол или други упойващи средства:

- Засилен контрол над водачите на МПС за управление след употреба на алкохол или други упойващи средства.
- Обучение на полицаите за разпознаване на белезите на наркотичното влияние и засилване на полицейския контрол.

Изпълнител: ОД на МВР

Срок: постоянен

- Организиране и провеждане на кампании за повишаване познанията на хората за вредното влияние на алкохола и упойващите вещества.

Изпълнител: специалисти от МБАЛ „Света Анна- Варна“ и УМБАЛ „Света Марина- Варна“, и/ или лектори от МУ Варна, ОД на МВР съвместно с Областна администрация и общините

Срок: постоянен

3.3. Неправилно изпреварване и неспазване на предимството

Тежките ПТП от неправилното изпреварване са възникнали предимно при забранено движение с по-висока скорост от означената, неправилно изпреварване при други ограничения, ограничена видимост и при насрещно движещо се МПС.

Тежките ПТП, касаещи неспазване на предимството, се характеризират с отнемане на предимство при завиване, отнемане на предимство при разминаване, отнемане предимство на пешеходец, отнемане предимство на ППС при заобикаляне, отнемане на предимство на ППС при пресичане и отнемане на друго предимство регламентиращо се от ЗДв.П.

За намаляване на ПТП вследствие на неправилно изпреварване и неспазване на предимството са предвидени следните мерки:

- Осъществяване на ефективен контрол, целящ намаляване на ПТП по вина на водачите при неправилно изпреварване и неспазване на предимството.
- Обучение на водачите за последствията от неправилното изпреварване и неспазване на предимството.

Изпълнител: РУО на МОН, фирми, извършващи обучение на кандидати за водачи на МПС, както и за възстановяване на отнети контролни точки, ОД на МВР

Срок: постоянен

3.4. Управление на МПС от неспособни водачи

Броят на тежките ПТП по вина на неспособни водачи през последните години постоянно нараства. Заниженият родителски контрол води до масово управление на МПС с или без знанието на собствениците на автомобилите от деца и младежи - неспособни

водачи. Жертвите от пътнотранспортните произшествия по вина на неправопособни водачи надвишават тези по вина на водачи, употребили алкохол, поради което този вид нарушение е престъпление и изисква специално внимание.

Мерките за намаляване на ПТП вследствие управление на МПС от неправопособни водачи:

- Засилване на контрола в областите с концентрация на ПТП по вина на неправопособни водачи.

Изпълнител: ОД на МВР

Срок: постоянен

- Организиране и провеждане на кампании за опасностите и последствията от управлението на МПС от неправопособни водачи.

Изпълнител: ОД на МВР, РУО на МОН, Областна администрация и общините

Срок: постоянен

II. ПОВИШАВАНЕ БЕЗОПАСНОСТТА НА ДВИЖЕНИЕ

1. Управление на безопасността в населените места

Голям процент от тежките ПТП се регистрират на територията на населените места. Основните причини за възникването на ПТП в населено място са неправилно движение както и управление на МПС след употреба на алкохол, несъобразяване с пешеходците при пресичане, неспазване нужната дистанция между МПС-та, управление на МПС от неправопособни.

С цел, избягване на предпоставки за възникване на произшествия по причина на инфраструктурата, се извършват частични, текущи ремонтни действия на пътното платно в общините. Извършва се освежаване на хоризонталната пътна маркировка, подобряване на знаковото стопанство, актуализация на местата за паркиране и местостоянките на таксиметровите автомобили, обособиха се зони за платено паркиране.

Изпълнител: ОД на МВР и общините

Срок: постоянен

2. Безопасност на републиканските и общинските пътища

Пътната инфраструктура не отговаря на съвременните изисквания. Увеличаващият се трафик, неизправността на пътното платно, резките промени в скоростните режими и пропуските при сигнализацията, са предпоставки за много от ставащите ПТП.

Причините за възникването на ПТП извън населено място основно са от страна на водачи на МПС. Най-често те са отнемане предимството на ППС или при неправилно извършване на маневрите изпреварване, разминаване, завиване и престрояване; управление на МПС с несъобразена скорост при ограничена или намалена видимост; неправилно използване на светлините при разминаване.

Мерките за предотвратяване на ПТП извън населените места са насочени към подобряване на управлението на движението по участъците от републиканската и общинската пътна мрежа чрез създаване на организация за информиране на водачите при промяна условията за движение.

Изпълнител: ОПУ - Варна, ОД на МВР и общините

Срок: постоянен

3. Изпълнение на Дългосрочната стратегия за заетост на хората с увреждания 2012 – 2020 г.

Визията на дългосрочната стратегия за заетост на хората с увреждания е създаването на условия за пълноценно интегриране на хората с увреждания в нормалния икономически и социален живот на страната ни.

Мерките определени в тази насока са за осигуряване на условия за движение, спиране и паркиране на моторни превозни средства, управлявани от хора с увреждания и достъпен

градски транспорт. Създаване на предпоставки за устойчива мултимодална градска мобилност.

Изпълнител: ОД на МВР и общините

Срок: постоянен

III. ЗАСИЛЕНА КОНТРОЛНА ДЕЙНОСТ

В контролната система преобладаващата част от техническите средства са силно зависими от субективния фактор. Системите за автоматичен контрол на нарушенията са единици. Разкриваемостта на нарушенията в отделни райони и периоди на денонощието е много ниска. Не е достатъчна координацията между контролните органи на отделните институции. В общия случай контролът има формален характер и не е свързан с конкретната пътнотранспортна обстановка. **Мерките насочени към подобряване на контролната дейност са:**

- Повишаване на качеството и обема на проверките на пунктовете, които извършват периодични прегледи за техническата изправност на превозните средства и учебната форма за обучение на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на МПС;

Изпълнител: ОО АА, ОД на МВР и общините

Срок: постоянен

- Подобряване на координацията в работата на отделните контролни органи чрез създаване на съвместни екипи на службите за контрол и общ план за целогодишна дейност;

Изпълнител: ОД на МВР и ОО АА

Срок: постоянен

- Засилване контрола на Контролно-техническата инспекция за движението на извънгабаритна селскостопанска техника по общинските пътища;

Изпълнител: ОД на МВР, КТИ и ОД ЗГ

Срок: постоянен

- Извършване на внезапен технически контрол на пътя и в пунктовете за провеждане на периодичен технически контрол, в т.ч. на кампании за сезонни проверки на показателите за техническа изправност на МПС;

Изпълнител: ОД на МВР и ОО АА

Срок: постоянен

- Завишен контрол за спазване нормите на натоварване на МПС по основните пътища;

Изпълнител: ОД на МВР и ОО АА, съвместно с АПИ

Срок: постоянен

- Засилено полицейско присъствие и контрол над участниците в движението по основните пътни направления и участъците с концентрация на ПТП на територията на област Варна.

Изпълнител: ОД на МВР

Срок: постоянен

IV. УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ

Системата за спешна медицинска помощ в България функционира в настоящия си вид от 1996 г., когато са създадени 28-те самостоятелни Центъра за спешна медицинска помощ и се въведе принципът за разделение на спешната медицинска помощ от т.н. „неотложна” медицинска помощ. През следващите години в извънболничната и болнична помощ бяха извършени значителни реформи, които изцяло промениха структурата, организацията, управлението и начина на финансиране на системата на здравеопазване. От съществено значение е и фактът, че в България все още няма изчерпателна и точна правна уредба, конкретно насочена към структурата, организацията и регулирането на системата за спешна

медицинска помощ, както и регламентираща връзката на спешната медицинска помощ с други структури при различни кризисни ситуации.

Всичко това определя необходимостта от реализиране на модел на единна многофункционална система на спешната медицинска помощ в България, основаващ се на добрите европейски практики за организация на спешната медицинска помощ и съобразена със специфичните за страната култура, традиции, ценности, реалности и цели. **Мерките, насочени към това са:**

- Гарантиране на достъпа до спешна медицинска помощ на всички български граждани и пребиваващи на територията на страната, независимо от техния пол, гражданство, религия, здравноосигурителен статус и др.
- Запазване на държавния ангажимент относно правилата, по които ще се осигурява спешна медицинска помощ на населението и относно контрола за изпълнението им чрез адекватна правно-нормативна уредба и съответно финансиране.
- Непрекъснатост, последователност, прозрачност и търсене на обществен консенсус и участие на гражданите и медицинските специалисти в процеса на промяна на системата за спешна медицинска помощ.

Системата за спешна медицинска помощ (СМП) в област Варна е част от националната система за спешна медицинска помощ в България и следва да се разглежда като функционално обединение на дейности и структури във връзка с диагностиката и лечението на лица със спешни състояния, осъществявани в извънболнични и болнични условия.

Стратегическите цели са подобряване на качеството и достъпа до здравеопазване.

Приоритетите за развитие на системата за СМП, залегнали в редица стратегически документи (Национална здравна стратегия 2020; Концепция за развитието на системата за СМП в Република България 2014-2020; Програма за управление на правителството на РБългария за периода 2017-2020 и др.) са:

1. Подобряване на структурата и материално-техническата обезпеченост на елементите на интегрираната система за СМП.
2. Осигуряване на устойчивото развитие на човешките ресурси в системата за СМП.
3. Осигуряване на ефективна организация, координация и управление на интегрираната система за СМП.
4. Гарантиране на финансова устойчивост на интегрираната система за СМП.
5. Осигуряване на готовност за реакция при бедствия и развитие на европейската координация и трансгранично сътрудничество.
6. Осигуряване на прозрачност и обществен консенсус, участие на гражданите и медицинските специалисти в процеса на развитие на системата за СМП.

Повишаване ролята на **Българският Червен кръст** като доброволна организация и част от Международното червенокръстко движение, която се ръководи от неговите основни принципи: неутралност, хуманност, безпристрастност, независимост, доброволност, единство и универсалност. Укрепване устойчивостта на общностите и подготовката им по първа долекарска помощ, за справяне с различни видове травматизъм и изграждане на навици за по-безопасен живот чрез: повишаване на капацитета на организацията за обучение по първа долекарска помощ; увеличаване броя на доброволците, предоставящи първа долекарска помощ; включване в програми за обучение и дейности в полза на уязвими групи /например кандидат-водачи на МПС/ от населението за оказване на първа долекарска помощ.

V. ПОВИШАВАНЕ НА ГРАЖДАНСКАТА ИНФОРМИРАНOST - КАМПАНИИ, КОНКУРСИ, СЪСТЕЗАНИЯ, ВИКТОРИНИ

Повишаване на информираността на обществото за нуждата от по-голяма БДП. **Мерки:**

- Да се провежда информационна кампания за взаимната връзка между личното здраве и безопасността на движението.
- Проведане на обществени и разяснителни кампании за взаимовръзката между скоростта на движение, спиращия път на превозното средство, силата на удара и риска от причиняване на смъртта на пешеходци.

- Извършване на изследване с цел измерване на нивото на детския пешеходен травматизъм и определяне на рисковите фактори, които оказват влияние върху него.
- Провеждане на обучение на пешеходци деца и водачи на МПС към взаимно уважение при съвместното ползване на пътищата и улиците.
- Разработване на програми по училища, при които се използват юноши, напътстващи децата по отношение на безопасността на пешеходците на принципа "големите учат малките".
- Участие на децата в ученически патрули съвместно с контролните органи от полицията.
- Организиране на обучения в детските градини по безопасност на движението.
- Организиране на състезания по колоездене във всички негови направления, майсторско управление, познания по правилата на движение, технически познания, познания по оказване на първа медицинска помощ на пострадали при пътнотранспортни произшествия.
- Повишаване информираността на обществото за опасностите, които крие автомобилното движение за детето водач на велосипед

Изпълнител: Областна администрация и общините, съвместно с ОД на МВР, РУО на МОН и НПО

Срок: постоянен

VI. ПОДОБРЯВАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА БЕЗОПАСНОСТТА НА ДВИЖЕНИЕТО

ОСНОВНА ЦЕЛ - създаване на ефективен и устойчив модел за взаимодействие между държавни, общински и неправителствени структури за реализиране на държавната политика за опазване живота и здравето на участниците в пътното движение, с цел намаляване жертвите по пътищата.

Движението на МПС е неразделна част от нашето ежедневие. То поддържа икономиката, обществения транспорт и услуги и силно влияе на културата ни. За съжаление проблемите за безопасността на автомобилното движение са изместени на заден план спрямо други проблеми на обществото. Всички ние искаме безопасно да ползваме пътищата в нашата община и в страната като цяло.

За решаване на най-съществените проблеми е необходимо тясно сътрудничество между отделните организации и институции в страната и взаимодействие за постигане целите на приетите стратегии и програми.

Необходимо е осъществяване на системни и ефективни действия, целящи нарастване нивото на безопасност на движението, съобразно конкретните условия на натовареност на пътния трафик и необходимостта от конкретни мерки за опазване живота и здравето на участниците в движението.

Необходимо е осъществяването на системен контрол по спазване на правилата за безопасно движение по пътищата – скоростни режими в и извън населените места, употреба на алкохол и наркотични вещества, обезопасителни средства в МПС, техническа изправност и др.

Изпълнител: ОПУ – Варна, ОД на МВР, Областна администрация и общините

Срок: постоянен

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Констатациите на контролните органи по отношение на дисциплината на участниците в движението са, че най-често извършваните нарушения са: превишена скорост; употребата на алкохол; управлението на технически неизправни МПС; управлението на МПС от неспособни водачи, голяма част от тях непълнолетни; нарушаване правилата за движение от страна на велосипедисти, пешеходци и водачи на МПС с животинска тяга.

Повечето от инцидентите по пътищата са предсказуеми и могат да бъдат предотвратени. Необходими са ни повече толерантност, уважение, предвидливост, споделена отговорност за намаляване на грешките, които водят до тези безсмислени нещастия по пътищата. Трябва да формираме силна обществена непримиримост спрямо нарушенията на правилата за движение по пътищата, които заплашват нашето здраве, живот и бъдеще. Няма друга област от живота, където така безмилостно да се избиват по между си близки и познати, да се избиват невинни хора пред очите на всички.

Ние още по съсредоточено следва да се вгледаме в нашето поведение като водачи, пешеходци и пътници, като родители, като организатори, проектанти и администратори, защото безопасността на движението е споделена отговорност. Безопасността на движението трябва да навлезе в нашето ежедневие, в семействата, да се превърне в неразделна част от проектите свързани с транспортната система.

Ние всички обединени, следва да положим усилия за формиране на повишена отговорност и защитно поведение на участниците в движението, за нова култура на безопасност, за безопасна пътна инфраструктура, за безопасни автомобили, за обществена непримиримост спрямо нарушенията и пропуските в системата за безопасно движение, за предпазване на хората от загуба на живот и здраве.

Контролът по изпълнението на програмата от мерки ще се осъществява ежегодно от Областната комисия по безопасност на движението по пътищата, отчитайки статистическите показатели, предоставяни от членовете на ОКБДП.

Настоящата Програмата от мерки за подобряване на безопасността на движение по пътищата за 2020 г. е приета с Протокол №3/06.11.2019 г. от заседание на Областна комисия по безопасност на движението по пътищата на област Варна. Влиза в сила от деня на утвърждаването ѝ от областния управител на област Варна.